

MỘT SỐ KINH NGHIỆM THU HÚT ĐẦU TƯ VÀO TỈNH QUẢNG BÌNH

TS. TRẦN TIẾN HẢI

Trường Chính trị Quảng Bình

Thu hút đầu tư có vai trò vô cùng quan trọng trong phát triển kinh tế - xã hội của địa phương. Nhận thức sâu sắc vấn đề đó, trong những năm qua, Tỉnh ủy, UBND tỉnh Quảng Bình đã có những chủ trương, chính sách và thực hiện đồng bộ các giải pháp, góp phần tạo môi trường đầu tư, kinh doanh thông thoáng, minh bạch, an toàn nhằm đẩy mạnh thu hút đầu tư, phát triển kinh tế - xã hội trên địa bàn.

Thu hút đầu tư vào Quảng Bình trong thời gian qua

Quảng Bình là một tỉnh ven biển Bắc Trung Bộ, phía Bắc giáp tỉnh Hà Tĩnh, phía Nam giáp tỉnh Quảng Trị, phía Đông là Biển Đông, phía Tây giáp tỉnh Khăm Muộn (nước Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào). Diện tích tự nhiên của tỉnh là 8.065km², dân số 905.895 người. Tổ chức hành chính có thành phố Đồng Hới (đô thị loại II), thị xã Ba Đồn và 6 huyện với 151 xã, phường, thị trấn. Quảng Bình có vị trí quan trọng trong chiến lược phát triển kinh tế cũng cố quốc phòng - an ninh của miền Trung và cả nước.

Quảng Bình là địa phương có điều kiện tự nhiên khá ưu việt. Với lợi thế có rừng, biển và bờ biển dài hơn 116km với nhiều bãi tắm đẹp; có suối nước nóng Bang với nhiệt độ sôi tự nhiên 105°C, thích hợp cho du lịch nghỉ dưỡng. Đặc biệt, Quảng Bình có Vườn quốc gia Phong Nha - Kẻ Bàng diện tích hơn 123.000ha, đã 2 lần được UNESCO vinh danh là Di sản thiên nhiên thế giới, là nơi được mệnh danh “Vương quốc hang động” với hơn 400 hang động lớn nhỏ. Ngoài ra, Quảng Bình có nhiều di tích lịch sử nổi tiếng như: Nhà thờ và lăng mộ Lê Thành hầu Nguyễn Hữu Cảnh; Nhà lưu niệm và lăng

mộ Đại tướng Võ Nguyên Giáp. Do vậy, phát huy nguồn nhân lực, tăng cường hoạt động thu hút các nhà đầu tư trong và ngoài tỉnh vào Quảng Bình nhằm khai thác lợi thế của tỉnh được cấp ủy đảng, chính quyền các cấp xác định là nhiệm vụ trọng tâm trong phát triển kinh tế - xã hội.

Với kỳ vọng “phần đầu đưa Quảng Bình trở thành tỉnh phát triển khá trong khu vực Bắc Trung Bộ”(1), một trung tâm du lịch hàng đầu của cả nước và khu vực Đông Nam Á, thời gian qua, tỉnh Quảng Bình đã có nhiều hoạt động nhằm thu hút đầu tư của doanh nghiệp và đạt được những kết quả đáng kể.

Năm 2018, UBND tỉnh Quảng Bình phối hợp với Ban Kinh tế Trung ương, Bộ Kế hoạch và Đầu tư, Ngân hàng Nhà nước Việt Nam tổ chức hội nghị xúc tiến đầu tư tỉnh Quảng Bình năm 2018 với chủ đề “Hợp tác và phát triển bền vững”. Tại hội nghị cũng đã trao Giấy chứng nhận đăng ký đầu tư và Biên bản thỏa thuận hợp tác đầu tư cho 66 dự án với tổng số vốn đầu tư 168.869 tỷ đồng (tương đương 7,34 tỷ USD).

Năm 2021, UBND tỉnh Quảng Bình đã tổ chức thành công hội nghị xúc tiến đầu tư, với sự tham gia của đại biểu các bộ, ban, ngành Trung ương, các tổ chức, hiệp hội doanh nghiệp Hàn Quốc, Nhật Bản, có hơn 300 tổng công ty, tập đoàn, doanh nghiệp trong và ngoài nước tham gia. Tại hội nghị đã trao quyết định chủ trương đầu tư và biên bản ghi nhớ hợp tác đầu tư cho 37 dự án với tổng số vốn đầu tư là 141.038 tỷ đồng, tương đương 6,12 tỷ USD.

Ngày 25/3/2022, tại Thành phố Hồ Chí Minh, UBND tỉnh Quảng Bình đã tổ chức hội nghị xúc tiến đầu tư với chủ đề “Quảng Bình -

Thích ứng - Đồng hành - Phát triển”. Thông qua hội nghị xúc tiến đầu tư, tỉnh Quảng Bình mong muốn chọn lựa các nhà đầu tư thực sự tâm huyết, có năng lực thực sự để trao đổi, mời gọi, xúc tiến đầu tư.

Tại hội nghị xúc tiến đầu tư, lãnh đạo tỉnh Quảng Bình đã ký cam kết 10 nội dung quan trọng như: “Đồng hành cùng doanh nghiệp”, “Phục vụ doanh nghiệp”; cắt giảm tối đa thời gian, chi phí thực hiện các thủ tục hành chính; giảm thiểu các cuộc thanh tra, kiểm tra, giám sát; áp dụng mức ưu đãi tối đa về thuế, phí, tiền sử dụng đất và các hỗ trợ khác cho các dự án đầu tư theo quy định của pháp luật; cung cấp công khai, minh bạch thông tin về đất đai, quy hoạch, kế hoạch, danh mục kêu gọi đầu tư,...; bảo đảm cung cấp đầy đủ, chất lượng nguồn điện, nước sạch, viễn thông... cho các dự án đầu tư, sản xuất kinh doanh; hỗ trợ tuyển dụng, đào tạo lao động cho các dự án đầu tư mới hoặc dự án cần tái cơ cấu, chuyển đổi mô hình kinh doanh; cam kết đảm bảo an ninh trật tự, an toàn xã hội ngoài hàng rào các doanh nghiệp, nhà máy; bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của doanh nghiệp; hình thành cơ chế hỗ trợ doanh nghiệp, tăng cường đối thoại với doanh nghiệp và thiết lập đường dây nóng phản ánh tới Bí thư Tỉnh ủy, Chủ tịch UBND tỉnh.

Ngày 2/12/2022, tại thành phố Đồng Hới, Báo Công Thương phối hợp với Sở Kế hoạch và Đầu tư, Sở Du lịch tổ chức hội thảo với chủ đề: “Quảng Bình: Xúc tiến, đầu tư du lịch - động lực phát triển ngành kinh tế mũi nhọn”. Tại hội thảo, các nhà khoa học, các chuyên gia kinh tế cũng đã trao đổi, phân tích một số nội dung về tiềm năng, thế mạnh của du lịch Quảng Bình, trong đó, chú trọng một số vấn đề, như: Quy

Phối cảnh tổng thể dự án Bắc Trần Quang Khải, TP. Đồng Hới, Quảng Bình

Ảnh: batdongsan.com.vn

hoạch đầu tư hạ tầng du lịch Quảng Bình; vai trò thu hút vốn đầu tư ngoài ngân sách và định hướng, chính sách, cơ chế thu hút nhà đầu tư với phát triển du lịch... Đây là cơ hội để tỉnh Quảng Bình được tiếp thu ý kiến góp ý của các chuyên gia, các nhà quản lý, các nhà doanh nghiệp để nghiên cứu trong việc định hướng, thu hút đầu tư để hoàn thiện hạ tầng kỹ thuật và thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội trong thời gian tới.

Cùng với hội nghị xúc tiến đầu tư, hàng năm, Tỉnh ủy, UBND tỉnh Quảng Bình đã tổ chức hội nghị đối thoại giữa lãnh đạo tỉnh với doanh nghiệp. Đây là cơ hội và điều kiện để các doanh nghiệp phản ánh những khó khăn, vướng mắc trong quá trình hoạt động sản xuất kinh doanh, cũng như đưa ra những kiến nghị điều chỉnh các quy định phù hợp thực tiễn, từ đó nhằm cải thiện môi trường kinh doanh, tạo môi trường kinh doanh thông thoáng, thuận lợi. Đối thoại doanh nghiệp không chỉ tập trung vào những vấn đề chung mà còn được tiến hành theo chuyên đề, trong từng lĩnh vực cụ thể. Các ý kiến phản ánh tại các cuộc đối thoại được các sở, ban, ngành, đơn vị tổng hợp và tham mưu cho UBND tỉnh để theo dõi, hỗ trợ tháo gỡ khó khăn, vướng mắc cho các

doanh nghiệp.

Một trong những nội dung không kém phần quan trọng trong hoạt động thu hút đầu tư là lĩnh vực cải cách hành chính, đặc biệt là cải cách thủ tục hành chính đã có những chuyển biến mạnh mẽ, tạo thuận lợi và động lực cho doanh nghiệp, nhà đầu tư. Hàng quý, UBND tỉnh Quảng Bình ban hành quyết định công bố kết quả đánh giá chung việc giải quyết thủ tục hành chính của các sở, ban, ngành thuộc UBND tỉnh và UBND các huyện, thị xã, thành phố trên công dịch vụ công tỉnh. UBND tỉnh cũng chỉ đạo các sở, ngành, địa phương xử lý kết quả đánh giá đối với các phòng, ban, đơn vị trực thuộc và cán bộ, công chức, viên chức theo quy định.

Tỉnh thực hiện tốt việc công khai, minh bạch thông tin về đất đai, quy hoạch, kế hoạch, danh mục kêu gọi đầu tư đã tạo “sân chơi” bình đẳng, thuận lợi cho tất cả các doanh nghiệp, nhà đầu tư, đến với Quảng Bình. Quá trình tiếp cận thông tin thông thoáng, cởi mở đã góp phần tạo sự kết nối phù hợp, chính xác giữa doanh nghiệp, nhà đầu tư và địa phương, nhanh chóng phát huy hiệu quả, mang lại lợi ích cho cả hai bên.

Với những việc làm cụ thể, thiết thực, tạo điều kiện thuận lợi cho đầu tư vào tỉnh Quảng Bình, thời gian qua đã gặt hái được những kết quả đáng phấn khởi. “Giai đoạn 2016-2020, thu hút được 25 dự án ODA, trong đó, 9 dự án chuyển tiếp, với số vốn đầu tư 104,79 triệu USD và vận động mới 16 dự án, với số vốn ký kết 251,26 triệu USD; thu hút 11 dự án FDI, với số vốn đăng ký 114 triệu USD; vận động 103 dự án NGO, giải ngân trên 16 triệu USD”(2). “Tính đến thời điểm hiện tại, trên địa bàn tỉnh Quảng Bình có 27 dự án FDI được cấp Giấy chứng nhận đầu tư theo quy định với tổng số vốn đăng ký đầu tư là 1,12 tỷ USD”(3). Hiện tại Quảng Bình đã có sự góp mặt của nhiều nhà đầu tư đến từ các quốc gia và vùng lãnh thổ như

Ấn Độ, Hàn Quốc, Đài Loan, Singapore, Đức..., cùng những nhà đầu tư, doanh nghiệp lớn trong nước như: Tập đoàn Vingroup, Tập đoàn Mường Thanh, Tập đoàn Điện lực Việt Nam, Công ty CP Điện gió B&T; Công ty CP Tập đoàn Đất Xanh Miền Trung; Tập đoàn SCG (Thái Lan), Tập đoàn CP (Thái Lan) đã và đang tạo đà để kinh tế Quảng Bình bứt phá.

Một số kinh nghiệm nhằm thu hút đầu tư vào Quảng Bình

Thứ nhất, lãnh đạo tỉnh thường xuyên tổ chức các hội nghị tiếp xúc trực tiếp với cộng đồng doanh nghiệp, các nhà đầu tư để nắm bắt nhu cầu, tâm tư, nguyện vọng, tiếp thu những kiến nghị, đề xuất giải pháp giải quyết kịp thời những vướng mắc, thúc đẩy hoạt động đầu tư. Đây là những hoạt động mang tính tiên phong trong chiến lược cải thiện môi trường đầu tư, đẩy mạnh thu hút đầu tư vào Quảng Bình. Nó thể hiện sự chủ động trong việc tạo ra các định hướng đầu tư, sự chủ động tìm đến nhà đầu tư của chính quyền thay vì ngồi đợi nhà đầu tư tìm đến địa phương.

Thứ hai, đẩy mạnh cải cách hành chính, đặc biệt là cải cách thủ tục hành chính. Biết rằng đây không phải là vấn đề mới, tuy nhiên nó vẫn là một “điểm nghẽn” trong các vấn đề liên quan đến việc cải thiện môi trường đầu tư tại Việt Nam nói chung và tại tỉnh Quảng Bình nói riêng.

Để giải quyết vấn đề này, tỉnh Quảng Bình đã thành lập Trung tâm Phục vụ Hành chính công tỉnh, là tổ chức hành chính đặc thù trực thuộc Văn phòng UBND tỉnh Quảng Bình, đóng vai trò làm đầu mối tập trung để tiếp nhận, hướng dẫn, phối hợp giải quyết hồ sơ và trả kết quả giải quyết hồ sơ thủ tục hành chính cho cá nhân, tổ chức; hướng dẫn, giám sát, theo dõi, đôn đốc việc giải quyết thủ tục hành chính, cung cấp dịch vụ công trực tuyến.

Cần tập trung vào các thủ tục liên quan đến đất đai, giải phóng mặt bằng, quy hoạch

khu tái định cư, xây dựng cơ bản. Đảm bảo sự tập trung, thống nhất theo hướng “một cửa” trong đó nhà đầu tư chỉ tiếp xúc với một đầu mối. Bên cạnh đó, cần hướng dẫn các thủ tục lập và trình duyệt dự án đầu tư một cách nhanh chóng, trả lời, giải thích về chủ trương đầu tư đối với các dự án của nhà đầu tư mới; công khai các quy trình, thủ tục đầu tư về hồ sơ, thủ tục đăng ký, triển khai dự án đầu tư; đổi mới, hoàn thiện và công khai quy trình, thủ tục thuê đất, giá thuê đất, công khai các quy hoạch phát triển kinh tế - xã hội và đô thị.

Cải cách thủ tục hành chính là tiền đề trực tiếp quyết định đến sự chuyên nghiệp trong việc triển khai các hoạt động đầu tư của các nhà đầu tư. Cơ chế hành chính tốt sẽ góp phần tiết kiệm thời gian, tiền bạc cho nhà đầu tư và cho Nhà nước, đẩy nhanh các hoạt động đầu tư vào nền kinh tế, giám sát hiệu quả các hoạt động đầu tư hình thành một môi trường thực sự công bằng, thông thoáng và minh bạch cho các hoạt động đầu tư của các nhà đầu tư.

Thứ ba, đẩy nhanh công tác bồi thường, giải phóng mặt bằng, tái định cư cho các dự án đầu tư, giải quyết triệt để nhanh chóng các khiếu nại, tố cáo cũng như các vướng mắc của nhà đầu tư. Khi các vấn đề trên được thực hiện một cách triệt để, nhanh chóng, đồng bộ thì các hoạt động đầu tư tại địa phương thực sự được đánh giá bằng cái nhìn trọng thị từ phía nhà đầu tư, họ sẽ yên tâm hơn trong việc triển khai thực hiện các hoạt động đầu tư của mình trên địa bàn tỉnh.

Thứ tư, lãnh đạo tỉnh, các ngành, các cấp cần có những cam kết cụ thể với nhà đầu tư về việc đầu tư vào tỉnh; quán triệt thực hiện tốt các nội dung đã cam kết và tiếp tục nghiên cứu cụ thể hóa những cam kết của tỉnh thành những yếu tố vật chất của thực tại nhằm thu hút đầu tư. Đây là yếu tố quan trọng mang tính thúc đẩy khi nhà đầu tư đã xác định rõ việc đầu tư và tiến hành việc đầu tư trên thực tế. Thực hiện được

việc này thì các hoạt động đầu tư sẽ có những tác nhân thúc đẩy để có thể được triển khai nhanh chóng, thuận tiện hơn.

Thứ năm, thành lập tổ giúp việc cho lãnh đạo tỉnh trong vấn đề đầu tư của các nhà đầu tư nhằm phối hợp và giải quyết nhanh chóng, dứt điểm các vướng mắc của nhà đầu tư liên quan đến nhiều ngành mà một ngành, một đơn vị không giải quyết được. Tiếp tục thực hiện tốt đường dây nóng giải quyết nhanh các yêu cầu xúc tiến đầu tư thông qua hoạt động của tổ giúp việc trong vấn đề đầu tư. Cần giải quyết dứt điểm các vụ việc còn vướng mắc, tránh tình trạng để vấn đề tồn tại kéo dài gây ảnh hưởng không tốt đến hình ảnh về môi trường đầu tư chung của tỉnh.

Thứ sáu, tập trung các nguồn lực để phát triển các khu công nghiệp trên địa bàn tỉnh; triển khai thực hiện các chính sách ưu đãi đầu tư vào khu công nghiệp. Việc xây dựng hạ tầng khu công nghiệp cần được hỗ trợ lãi suất nếu việc đầu tư đó cần tới các nguồn tín dụng thương mại, có các chính sách ưu đãi cụ thể, trực tiếp về vật chất và các cơ hội thực sự thuận lợi cho các nhà đầu tư vào việc xây dựng kết cấu hạ tầng các khu công nghiệp trong tỉnh. Bên cạnh đó, cần có những đàm phán để huy động vốn đối ứng của các nhà đầu tư để đầu tư cho hạ tầng tại các khu công nghiệp. Ngoài ra, cần phải lập kế hoạch đầu tư và tổ chức xây dựng hệ thống kết cấu hạ tầng kỹ thuật, hạ tầng xã hội ngoài khu công nghiệp và giám sát việc sử dụng các nguồn vốn xây dựng kết cấu hạ tầng khu công nghiệp ■

Tài liệu tham khảo:

1. Văn kiện Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh lần thứ XVII, nhiệm kỳ 2020-2025, tr.10.
2. Văn kiện Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh lần thứ XVII, nhiệm kỳ 2020-2025, tr.22.
3. Báo cáo số 409/BC-UBND, ngày 23/12/2022 của UBND tỉnh Quảng Bình về Kết quả hoạt động đối ngoại năm 2022 và phương hướng, nhiệm vụ năm 2023.